اخبار کوتاه

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس:
۳ میلیون تن نهاده دامی در بنادر دپو شده است

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: در حال حاضر بیش از ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تن نهاده دامی در بنادر کشور دپو شده اند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از رادیو گفتگو: حجت الاسلام نقدعلی گفت: بحث نهادهها و تولیدات دامی به ویژه گوشت سفید و قرمز در ماههای اخیر با افزاز و نشیب های فراوانی همراه بود که البته کمیسیون کشاورزی از آغاز پیگیری این موضوع بود و پیش بینی التهاب بازار را هم می کرد.

وی با اشاره به بازدید مجلس از بندر و میزان نهادههای ترخیص گفت: متأسفانه سو تدبیرها کار را به جایی رساند که نهادههای دامی با قیمت مصوب به دست مصرف کننده نرسید و از طرفی قیمت گوشت و مرغ هم به شدت بالا رفت.

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس اظهار کرد: شاید بیشترین جلسات کمیسیون با مقامات وزارت صمت و کشاورزی در ماههای اخیر با اولویت دهی به همین موضوع بوده است.

وی با بیان اینکه وضعیت و کیفیت توزیع نهادهها نسبت به ماههای گذشته تا حدودی بهتر شده است، گفت: اگرچه التهاب بازار نهادهها کمتر شد اما مشکل اصلی ما این است که ما برای تأمین خوراک دام وابسته به واردات هستیم و حدود ۸۰ درصد خوراک دام از خارج وارد کشور می شود و هنوز هم تدبیری در این زمینه نشده است.

حجت الاسلام نقدعلی اضافه کرد: علاوه بر مشکل واردات، متأسفانه نحوه توزیع نهادهها و تخصیص ارز به واردات آن نیز اسباب فساد و رانت را فراهم کرده است.

این نماینده مجلس همچنین عنوان کرد: در حال حاضر بیش از ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تن نهاده دامی در بنادر کشور دپو شده اند.

وی با بیان اینکه اقتصاد دستوری بدترین نوع اقتصاد است چراکه بازار تابع دستور نیست، گفت: تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی هم از نمونه های همین اقتصاد دستوری و فسادزاست.

حجت الاسلام نقدعلی اظهار کرد: ما در یک ضرب و تقسیم ساده به این نتیجه رسیدیم که اگر نهادههای دامی با ارز ۲۵ هزار تومانی هم وارد کشور می شد الان گوشت قرمز و سفید خیلی ارزان تر به دست مصرف کننده می رسید.

وی با بیان اینکه در حال حاضر صد درصد نهادهای مرغداری های گوشتی و ۵۰ درصد نهاده مورد نیازی گاوداری ها تأمین می شود، گفت: صنعت دامداری به محض اینکه دولت حمایتش را برمی دارد دچار مشکل می شود.

واردات ۵۰ هزار تن مرغ تنظیم بازاری تصویب شد

براساس مصوبه ستاد تنظیم بازار مقرر شد واردات مرغ تا سقف ۵۰ هزار تن توسط شرکت پشتیبانی امور دام و شرکت های متقاضی انجام شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا: یکصد و سی و چهارمین جلسه کارگروه تنظیم بازار در تاریخ ۳۰ فروردین ماه برگزار شده و در این جلسه دستورالعمل هایی برای بازار مرغ، خرما و جوجه به تصویب رسیده است.

در این جلسه تصویب شد که به استناد درخواست شرکت پشتیبانی امور دام مبنی بر خرید و واردات گوشت مرغ به میزان ۵۰ هزار تن از سوی این شرکت با استفاده از ظرفیت و توان شرکتهای تابعه انجمن فرآورده های خامی دامی و علاوه بر شرکتهای معرفی شده از طرف انجمن مذکور از توان سایر شرکتهای متقاضی استفاده شود.

این موضوع در جلسه مطرح و با تایید شورای خرید و تصویب هیأت مدیره شرکت پشتیبانی امور دام مورد موافقت قرار گرفت.

به گزارش ایرنا بر اساس مصوبه های ستاد تنظیم بازار، کمیته‌ای تخصصی به منظور ساماندهی بازار مرغ و تخمیرغ با ریاست وزیر جهاد کشاورزی و عضویت قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور بازرگانی و دیگر مسئولان مربوطه تشکیل شده است.

این کمیته با داشتن اختیارات کامل از سوی ستاد تنظیم بازار نسبت به برنامه‌ریزی و تولید و توزیع مرغ، از طریق شرکتهای تولیدکننده عمده مرغ و نیز با همکاری و خدمت گرفتن از ظرفیت مرغداری های دیگر، اقدامهای لازم را انجام می دهد.

همچنین براساس تصمیم قرارگاه ساماندهی مرغ کشور در روزهای گذشته، قیمت مصوب مرغ گرم برای مصرف کننده از کیلویی ۲۰ هزار و ۴۰۰ به کیلویی ۲۴ هزار و ۹۰۰ تومان افزایش یافته است.

پرداخت بیش از ۳ هزار میلیارد تومان وام کرونا به فعالان حمل ونقل

مدیر کل دفتر بهره‌وری حمل و نقل وزارت راه و شهرسازی گفت که تا ابتدای اردیبهشت ماه امسال، سه‌هزار و ۲۷۰ میلیارد تومان از تسهیلات حمایتی دولت به شرکت‌ها و رانندگان حمل‌ونقل برون شهری آسیب دیده از کرونا پرداخت شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از پایگاه اطلاع رسانی و پایش آثار اقتصادی کرونا: «محسن صادقی» افزود: تا ابتدای اردیبهشت ۱۴۰۰، از مجموع حدود چهار هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان تسهیلات درخواستی بخش حمل‌ونقل برون‌شهری، سه‌هزار و ۲۷۰ میلیارد تومان معادل ۷۰ درصد از کل تسهیلات درخواستی به متقاضیان در بخش حمل و نقل جاده‌ای، هوایی، ریلی و دریایی پرداخت شده است.

وی گفت: دولت در دو بخش به حمل و نقل عمومی برون شهری تسهیلات پرداخت کرده است. بخش نخست به‌طور ویژه حوزه حمل و نقل هوایی و ریلی هستند که آسیب بسیار شدیدی از شیوع کرونا دیدند و بخش دیگر حمل‌ونقل عمومی برون‌شهری است که با آسیب‌های قابل توجهی روبه‌رو شد.

مدیر کل دفتر بهره‌وری حمل و نقل وزارت راه و شهرسازی ادامه داد: در مجموع حدود ۲۰۳ هزار پرونده توسط شرکت‌های حمل‌ونقلی برای دریافت این وام تشکیل شده که از این رقم، حدود ۱۵۵ هزار پرونده و معادل ۷۶ درصد از کل پرونده‌ها به مرحله پرداخت رسید و بقیه پرونده‌ها نیز در فرآیند پرداخت قرار دارد.

وی در مورد آخرین وضعیت تسهیلات ویژه شرکت‌های بزرگ حمل‌ونقل هوایی و ریلی، افزود: تاکنون در بخش هوایی، از مجموع ۲۶ پرونده که درخواست بیش از ۲ هزار و ۵۵۴ میلیارد تومان تسهیلات داشته‌اند، پرونده ۱۴ شرکت به ارزش بیش از ۲ هزار و ۶۰ میلیارد تومان پرداخت شده است که نشان از پرداخت ۸۰ درصدی کل تسهیلات درخواستی این بخش دارد.

صادقی اضافه کرد: در حوزه ریلی نیز از مجموع ۵۹ پرونده متقاضیان با ارزش تقریبی ۹۲۰ میلیارد تومان، تسهیلات ۲۳ شرکت پرداخت شده که ارزش تسهیلات پرداختی به آن‌ها نیز حدود ۲۳۰ میلیارد تومان و حاکی از پرداخت تنها ۲۵ درصد از کل تسهیلات درخواستی این بخش است.

بازگشت آگهی های فروش تور ترکیه به سایت‌ها

سه هفته بعد از اعلام سازمان هواپیمایی کشوری درباره ممنوعیت فروش تور ترکیه، آگهی های خوش آب و رنگ سفرهای بهاری به مقصد استانبول و آنتالیا به سایت‌ها بازگشته و تور فروشی به مقصد شهرهای ترکیه ادامه دارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، ۱۷ فروردین امسال و مطابق مصوبه ستاد مبارزه با کرونا و دستور وزارت کشور، تورهای گردشگری به ترکیه لغو شد اما پروازها به این کشور ادامه پیدا کرد. لغو تورهای گردشگری به مقصد ترکیه تا یک هفته ادامه داشت تا جایی که کاهش تقاضای سفر روی قیمت بلیت این مسیر پروازی تاثیر گذاشت و پرواز تهران-استانبول را از مبلغ ۶ میلیون تومان به ۲ میلیون تومان رساند.

با این حال مصوبه ستاد مبارزه با کرونا برای لغو تورهای گردشگری به ترکیه فقط یک هفته اجرایی شد و زیر سایه کمبود نظارت هاد دو هفته ای می شود که بازار تورهای گردشگری به ترکیه گرم شده است. اکنون آگهی تور بهاری ترکیه آن هم به قیمت های مناسب که از سفر کیش ارزان تر در می آید به فضای مجازی و سایت های تبلیغاتی بازگشته است و مسافران می توانند با هزینه ۴ میلیون تومان ۶شب تور گردشگری به مقصد استانبول بگیرند. پیامک های تور گردشگری به آنتالیا و استانبول نیز به وفور روزانه روی گوشی خیلی از شهروندان دیده می شود.

خبرنگار ایرنادر تماس تلفنی با یکی از آگهی های مندرج در یکی از سایت های معروف متوجه شد که این آگهی ها واقعی است و ظاهرا تور گردشگری به ترکیه روی کاغذ لغو شده است و آژانس های مسافرتی زیادی هنوز خدمات گردشگری را به مسافران ترکیه ارائه می دهند.

شادی حاضری، رئیس کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی استان خبر داد:
موافقت با فعالیت نخستین مجمع تخصصی صنایع دستی در البرز

رئیس کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی البرز گفت: با فعالیت نخستین مجمع تخصصی صنایع دستی و هنرهای سنتی استان در این مجموعه بر روی استراتژی توسعه صادرات هنرهای سنتی البرز کار متمرکز می شویم.

به گزارش پیام آشنا، شادی حاضری با بیان اینکه خوشبختانه با تاسیس مجمع تخصصی فعالان صنایع دستی و هنرهای سنتی استان البرز موافقت شده است تصریح کرد: این مجمع نماینده قانونی و رابط میان هنرمندان و اداره کل میراث فرهنگی استان البرز است.

وی درادامه گفت: این جامعه تخصصی فعالان صنایع دستی و هنرهای سنتی استان البرز نخستین مجمع رسمی استان البرز در این زمینه است.

رئیس کمیسیون گردشگری و اقتصاد هنر اتاق بازرگانی البرز با اشاره به دنبال کردن اهدافی همچون استراتژی توسعه صادرات صنایع دستی و هنرهای سنتی از البرز در قالب فعالیت های مجمع صنایع دستی استان گفت: با حمایت از صنایع دستی استان در واقع فرصتی برای ارسال هنر البرزی ها به دیگر نقاط دنیا ایجاد می شود.

وی توضیح داد: به دنبال تاکید وزیر میراث فرهنگی و معاون صنایع دستی کشور بر ضرورت ایجاد مجمع صنایع دستی در استان البرز شکل گیری این مجموعه در استان قوت گرفت و با درج آگهی ثبت آن رسما فعالیت این مجمع می تواند آغاز شود.

این بانوی کارآفرین البرزی که عضوی از هیات مجمع هم است، گفت: ۴ عضو دیگر هیات موسس مجمع صنایع دستی استان البرز همگی از نیروهای متخصص در این حوزه هستند و در قالب برگزاری نشست های این مجمع قرار است که راهکار هایی در راستای کاهش چالش های پیش روی هنرمندان استان ارائه شود.

وی اظهار امیدواری کرد که با تشکیل این مجمع به عنوان نخستین جامعه تخصص فعالان صنایع دستی و هنرهای سنتی استان البرز،گام های موثری در راستای رفع مشکلات هنرمندان صنایع دستی و هنرهای سنتی استان البرز در این مجموعه برداشته شود.

به گفته رئیس کمیسیون گردشگری و اقتصاد هنر اتاق بازرگانی البرز، موضوع موافقت با تاسیس جامعه تخصصی فعالان صنایع دستی و هنرهای سنتی استان البرز طبق دستور و تایید مدیر کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی البرز به ثمر نشست و بر این اساس شادی حاضری، سعید فخر موسوی،ویدا بورانی، بهزاد اسلامی، علیرضا فتح آبادی اعضای هیات موسس آن را تشکیل می دهند.

مدیر جهاد کشاورزی ساوجبلاغ خبر داد:
ساوجبلاغ قطب صنعت پرورش اسب البرز

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان ساوجبلاغ از تشکیل نخستین تعاونی اسب داران استان البرز در این شهرستان خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، علی اکبر المامی نوکیانی گفت: شهرستان ساوجبلاغ با دارا بودن نزدیک به ۵۵ واحد پرورش و بیش از دو هزار رأس اسب از نژادهای مختلف، به قطب صنعت پرورش اسب استان البرز تبدیل شده است.

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان ساوجبلاغ با اشاره به اینکه این شهرستان از گذشته یکی از مراکز مهم پرورش اسب در کشور بوده است و این صنعت می تواند ارزآوری و سهم قابل توجهی در توسعه کشور داشته باشد تشریح کرد: با فعال شدن تعاونی‌ها و گسترش خدمات آنها امید است با اجرای طرح‌ها و برنامه‌هایی از قبیل جشنواره‌های مختلف شاهد بروز استعدادهای بیشتر در این شهرستان باشیم که در توسعه این صنعت می‌تواند نقش اساسی داشته باشد و تحقق این امر نیازمند نگاه ویژه از طرف مسئولین است.

وی تصریح کرد: با حمایت های معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان البرز و برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در راستای هماهنگی، ارتباط و انسجام بیشتر و ارائه خدمات مطلوبتر به این قشر از بهره برداران، بزودی شاهد تأسیس تعاونی اسب داران شهرستان خواهیم بود.

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان ساوجبلاغ در ادامه، فعالیت اقتصادی در این رشته را بسیار مقرون به صرفه عنوان کرد و گفت: مجموعه های نگهداری و پرورش اسب در شهرستان زمینه مناسبی برای رونق و توسعه این شهرستان در رشته‌های ورزشی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی محسوب می شود.

المامی نوکیانی از برگزاری اولین جلسه هم اندیشی تولیدکنندگان با مسئولین معاونت بهبود تولیدات دامی استان و مسئولین شهرستانی خبر داد وگفت: قصد داریم با تعامل و همکاری بیشتر با تولیدکنندگان نسبت به کاهش دغدغه‌های موجود و چالش های پیش‌روی این صنعت گام برداریم و پیگیر حمایت دستگاه های دولتی در این زمینه هستیم

ستاد تنظیم بازار تصویب کرد؛
فروش خرما در فروشگاه‌ها با سود ۱۰ درصدی

کارگروه تنظیم بازار در خصوص نحوه تامین خرما از طریق توزیع در میادین میوه و تره بار و فروشگاه‌های زنجیره‌ای برنامه‌ریزی کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، بر اساس تصمیمات یکصدوسی وچهارمین جلسه کارگروه تنظیم بازار مورخ ۳۰/۱/۱۴۰۰ و به استناد تصمیمات بند (۳) جلسه مشترک کارگروه تنظیم بازار و استانداران سراسر کشور (موضوع نامه شماره ۶-۳۴۲۲۹ مورخ ۱۴۰۰.۱.۱۵) مبنی بر ابلاغ اقلام مشمول طرح تنظیم بازار ماه مبارک رمضان و ضوابط مربوط به آن و گزارش اقدامات مربوط به تنظیم بازار خرما کشور از روند قیمت و تأمین و عرضه در شبکه‌های صنفی، بازارهای سازمان میادین میوه و تره بار شهرداری تهران و فروشگاه‌های زنجیره‌ای و به استناد تصمیمات کمیته رصد و پایش خرمای کشور مجدداً تصمیمات ذیل مورد تاکید قرار گرفت.

سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران نسبت به هماهنگی و تنظیم شبکه گسترده توزیع خرمای مورد نیاز (مضافتی و کبکاب) در شبکه فروشگاه‌های زنجیره‌ای، بازارهای سازمان میادین شهرداری تهران و اصناف مرتبط با قیمت حداکثر ۱۰ درصد افزایش نسبت به قیمت سازمان میادین میوه و تره بار شهرداری تهران انجام و با هرگونه گران فروشی خارج از عرف پیرامون عرضه خرما برخورد قانونی نماید.

کلیه فروشگاه‌های زنجیره‌ای متناسب با ابلاغ کمیته رصد و پایش خرما نسبت به عرضه مستقیم و گسترده خرما با دامنه سود ۱۰ درصدی طوری اقدام نمایند که در شلف ورودی فروشگاه‌های قابل رؤیت باشد.

کلیه استان‌های سراسر کشور ضمن هماهنگی کامل با انجمن ملی خرما و تولید کنندگان معرفی شده به حوزه استان‌ها متناسب با نیاز استان و با تعیین شبکه مناسب نسبت به عرضه مستقیم خرما با قیمت مناسب تا پایان ماه مبارک رمضان اقدام نمایند.

هر دم از این باغ بری می‌رسد
مرکز تخصصی فروش امتیاز مسکن ملی!

با وجود آنکه مسئولان بارها از غیرقانونی بودن فروش امتیاز واحدهای طرح اقدام ملی مسکن صحبت کرده‌اند، ظاهرا خرید و فروش‌ها به شکل غیررسمی در جریان است تا جایی که برخی افراد در فضای مجازی آگهی‌هایی با عنوان «مرکز تخصصی خرید و فروش امتیاز مسکن ملی» درج می‌کنند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، اواخر سال ۱۳۹۸ بود که زمزمه‌های فروش امتیاز مسکن ملی شنیده شد. همان زمان با محمود محمودزاده - معاون وزیر راه و شهرسازی - هر نوع خرید و فروش امتیاز واحدهای اقدام ملی را غیرقانونی دانست و هشدار داد که تضمینی برای پولی که بابت این موضوع پرداخت می‌شود وجود ندارد.

حتی بعضی افراد که فقط نامنویسی کرده و هنوز اسمشان تایید نشده بود، آگهی فروش امتیاز واحدها داده بودند. عدهای از فروشندگان هم می‌گفتند که در بنگاه املاک قبلنامه می‌نویسند تا خریدار خیالش راحت باشد و به میزان مبلغی که پرداخت کرده سفته می‌دهند. برخی حتی وکالتنامه محضری هم می‌دهند. اما درباره اینکه چه تضمینی وجود دارد بعد از خرید و فروش سلب امتیاز نشود جوابی نداشتند.

به هر حال از آن زمان تا کنون بسیاری از افراد تایید صلاحیت شده‌اند و در حال حاضر ۵۳۰ هزار واحد مسکن ملی در مرحله اجرا قرار دارد. هرچه زمان می گذرد ظاهرا بازار سیاه مسکن ملی نیز داغ تر می شود؛ تا جایی که علنا در سایتهای فروش املاک، آگهی هایی با عنوان «مرکز تخصصی خرید و فروش امتیاز مسکن ملی» درج می کنند.

برخی دیگر از آگهی‌ها را مرور می کنیم «تنها با یک تماس مسکن ملی شما را می فروشیم»، «یک روزه به بالاترین قیمت». آگهی فروش مسکن ملی پردیس هم به وفور دیده می‌شود. این در حالی است که فقط ۲۶۰۰ واحد مسکن ملی پردیس از نوع ثبت نامی است. بنابراین اغلب معاملات احتمالی که در این حوزه انجام می‌شود می‌تواند مربوط به امتیاز کارکنان دستگاههای دولتی باشد.

به هر ترتیب با توجه به بررسی‌های میدانی و رصد فضای مجازی برخی از شهروندان نسبت به خرید و فروش واحدهای مسکن ملی به استناد برگه تاییدیه سامانه اقدام ملی مبادرت می‌کنند که این کار مشکلات عدیده حقوقی را ایجاد کرده است. مسئولان می‌گویند اقدام به خرید و فروش این واحدها به صورت وکالتی فاقد وجاهت قانونی بوده و در صورت مشاهده، ضمن لغو امتیاز متقاضیان، از طریق مراجع قضایی با دفاتر ثبت اسناد و مشاورین املاک که در این فعالیت مشارکت دارند بنابر مقررات برخورد خواهد شد.

حسن صبوری - مدیرکل راه و شهرسازی استان قم - درباره خرید و فروش واحدهای اقدام ملی مسکن می گوید: داشتن یک برگه تاییدیه به هیچ وجه به معنی واجد شرایط بودن متقاضی و تحویل واحد به ایشان نیست

وی اظهار کرد: براساس دستور العمل های ارسالی از سوی وزارت راه و شهرسازی هرگونه خرید یا فروش امتیاز واحدهای طرح اقدام ملی مسکن غیر قانونی است. بنابراین توصیه می شود نسبت خرید و فروش امتیاز واحدهای مسکن ملی اقدام نکنید؛ زیرا خسارت احتمالی متوجه خریداران و فروشندگان خواهد بود و وزارت راه و شهرسازی هیچگونه مسئولیتی در این خصوص نخواهد داشت.

یادداشت

چشم‌انداز بازارها در ۱۴۰۰
(بخش اول)

صاحب‌نظر رشد مارشد نقدینگی است که قیمت دارایی هایی مثل مسکن، سهام، ارز و طلا را تعیین می کند. به‌ویژه به دلیل رابطه بسیار نزدیک نقدینگی و قیمت ارز، در اقتصاد ما همواره قیمت ارز متغیر پیشران تلقی شده و قیمت بقیه دارایی ها را به دنبال خود کشانده است. شاید در بخشی از سال های ۹۸ و ۹۹، رشد شدید بالای سهام باعث شد که شاخص به چنین متغیری تبدیل شود.

در پرش قیمت دلار سال ۱۳۷۲، در سال ۱۳۷۷ و اخیرتر در سال های ۹۰ و ۹۱ و بالاخره در پرش قیمت ۲۰۰ درصدی دلار در سال ۹۷ دیدیم که با وقفه یک سال یا حتی کمتر، قیمت سهام و مستغلات پرش کردند. بنابراین توجه در تحلیلگر سهام به طور جدی به رشد نقدینگی و قیمت دلار است و اینکه آیا پرش های تندی که در ۹۸ و ۹۹ در قیمت همه دارایی ها رخ داده، بازار این دارایی ها را به تعادل کشانده است یا نه؟

برای سال ۱۴۰۰، نمی توانیم انتظار بهره‌وری خاص در صنعت و تولید داشته باشیم: بهره‌وری با سرعت در اقتصاد چهره نشان نمی‌دهد و بهبود بهره‌وری طول می کشد. بنابراین، نرخ رشد اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۰، مثل بسیاری از سال های اخیر، به منابع و درآمد نفتی بستگی خواهد داشت.

پس رشد بخش واقعی اقتصاد ایران ریشه در نوآوری و بهره‌وری ندارد؛ اغلب محصولات مهم مانند خودرو ولبنیتگی ارزی دارد و با تحریم‌ها هم عرضه آنها با کاهش مواجه می‌شود و هم قیمت‌های آنها افزایش می‌یابد. گسست بین بازدهی بخش واقعی اقتصاد با بخش مالی جدی است. هر میزان هم که نقدینگی ایجاد می‌شود، بخش عمده‌ای از آن صرف گردش در بخش مالی اقتصاد می‌شود و بخش واقعی اقتصاد همچنان تشنه نقدینگی باقی می‌ماند. یکی از دلایل شکل گیری چنین ساختاری مالیات‌پذیری بخش تولیدی اقتصاد و عدم پرداخت مالیات برای بازدهای غیرعادی در بخش مالی مبتنی بر نگهداری ارز، طلا و... است. با توجه به اینکه بازدهای مبتنی بر دارایی هایی از این دست اغلب در معرض نظام مالیاتی قرار نمی‌گیرند، اشخاص هم دلیلی برای حضور در بخش تولیدی کشور نمی‌بینند. در نتیجه، نقدینگی بالای کشور به هر بخشی که حرکت می‌کند ویرانگری قیمتی را به دنبال دارد، اما در بخش تولیدی گردش نمی‌کند.

منابع نهفته در املاک و مستغلات، ارز، طلا و... که به هیچ‌وجه مولد نیستند، تنها موجب سلب منابع از گردش در بخش تولیدی کشور می‌شوند. این رفتار (به‌ویژه در زمین) موجب جذب منابع بسیار زیادی شده و محرومیت بخش تولید از نقدینگی را به دنبال دارد. در سال ۱۴۰۰ هم نمی‌توانیم اوضاع را متفاوت پیش‌بینی کنیم. سیاست‌گذار بسته اقتصادی را معرفی نمی‌کند که از این مسیر به مسیر بهتری رهنمون شویم.

راه‌حل‌های مختلف برای هدایت نقدینگی به سوی تولید در ایران و کشورهای مختلف، تجربه شده است. مقوله‌هایی مانند هدایت اعتبار، اعطای یارانه تسهیلات، جیره‌بندی اعتباری، تسهیلات تکلیفی، تسهیلات طرح‌های زود بازده، جوایز صادراتی، تسهیلات خُرد خرید کالاهای ایرانی، اوراق گواهی اعتبار مولد (گام)... هیچ‌کدام از اینها چاره کار نبوده است. چرا که به لحاظ نظری می‌دانیم آنچه تعیین می‌کند منابع گردش بیشتری در یک فعالیت تولیدی یا یک بخش اقتصادی داشته باشند، ریسک و بازده بخش‌های اقتصادی است. استفاده از سازوکار مالیاتی برای تخصیص منابع مفید است. علاوه بر راه‌کار مالیاتی روش‌های دیگری مانند تعیین حداقل سرمایه، تخصیص وجوه در اختیار برای اجرای پروژه‌ها، انتشار اوراق بهادار برای تامین مالی تولید، اعتبار اسنادی داخلی یا اقدام اخیر اوراق گام از جمله راهکارهایی است که می‌تواند در هدایت نقدینگی به تولید مسکن موثری باشند.

در سال ۹۹، ۳۲ تا ۳۵ میلیارد دلار کالا وارد کشور شده که ۸ میلیارد دلار آن با ارز ۴۲۰۰ تومانی عرضه شده است. در سال ۱۴۰۰، حتی بدون برجام هم درآمد ۵۰ میلیارد دلار صادرات فرآورده‌های نفتی محتمل است. افزایش قیمت نفت هم که اتفاق افتاده است. پیش‌بینی محتمل صادرات به طور متوسط ۱/۵ میلیون بشکه نفت در سال ۱۴۰۰ و افزایش قیمت آن از ۴۰ دلار در بشکه به ۶۰ دلار است (بانک‌های سرمایه‌گذاری دنیا پیش‌بینی می‌کنند قیمت روی ۶۰ دلار بماند).

این درآمد اجازه خواهد داد که اقتصاد نرخ رشد بسیار آرامی را از این محل تجربه کند. اما این مذاکرات برجام است که درآمدهای دولت و درآمدهای نفتی کشور را تعیین می‌کند. در روزهای اخیر هم که همه خبر از گشایش داده‌اند. برجام درآمدهای ارزی بانک مرکزی را تقویت می‌کند و حجم ذخایر ارزی بانک مرکزی تاثیر تعیین‌کننده‌ای بر قیمت ارز دارد. اما نتایج حاصل از گشایش برجام بعید است در نیمه اول سال ۱۴۰۰ آثار خود را نشان دهد.

قیمت کالاهای اساسی

در بخش کالاهای اساسی (commodities) هم اتفاقاتی در جریان است که می‌تواند برای بازار سهام ایران مهم باشد. بسیاری از شرکت‌های بزرگ بورسی ایران در این حوزه فعالیت می‌کنند. قیمت مس، متانول، فولاد و... بالا رفته است و این البته سود شرکت‌های فعال ایرانی در این عرصه‌ها را افزایش می‌دهد. افزایش جهانی قیمت محصولات پتروشیمی باید به قیمت سهام شرکت‌های بورسی کمک کند. محصولات پتروشیمی و محصولات صنایع با تمرکز چین، به دلیل کرونا ضعف تولید داشته‌اند و در ۶ ماه اول سال ۱۴۰۰ شواهدی نیست که این شکاف تولید پر شود.

معاهده پاریس جدی به نظر می‌رسد. فشار روی تولید متانول، اولفین، گاز (وضع زمستان)، باید در ۶ ماه اول قیمت سهم‌هایی را در بورس تهران بالا ببرد. طی دوران کرونا، ظرفیت‌های تولیدی دنیا اضافه نشده است. مثلا بر ظرفیت LNG اضافه نشده و رشد شتابانی که در تولید این محصولات پیش‌بینی می‌شد، رخ نداده است. بنابراین در ۶ ماه آینده وضع کالاهای اساسی، به‌ویژه قیمت فلزات رنگی، مس، قلع و روی مناسب ارزیابی می‌شود. قیمت بین‌المللی کالاهای اساسی را باید عامل مثبتی برای سودآوری شرکت‌های بورسی در ایران تلقی کنیم.

قیمت دلار و قیمت سهام

افزایش درآمد دلاری نباید به قیمت پایین دلار بینجامد تا مزیت‌های تولید و صادرات ما صدمه نبیند. اما دولتی که کسری بودجه دارد و می‌خواهد دلار بفروشد، اگر دلاری از طریق مذاکرات جدید نصیبش شود حتما عرضه می‌کند. علاقه هم ندارد که در پایان عمر دولت، نرخ دلار بسیار بالایی را تحویل دولت جدید دهد.

بنابراین، انتظارات قیمت دلار کاهشی از این تصور نشات گرفته است برداشت (perception) فعالان بازار افزایش قیمت دلار نیست. خلاصه در سال ۱۴۰۰، به‌رغم رشد نقدینگی، انتظارات نرخ تورم کاهشی است. اگر انتظار بازار آن باشد که در پایان سه ماه اول دلار را بین ۲۲ تا ۲۳ هزار تومان ببینید، قیمت‌ها در بازار سهام نمی‌تواند افزایشی شود. پس در ۶ماه اول به هر حال قیمت‌های سهام جذابیت چندانی ندارد و بازار به‌ویژه در سه ماه اول نمی‌تواند خیلی مثبت شود.

البته اگر توافق برجامی منفی حاصل شود، این وضع خود گرایش و شوری مثبت ایجاد می‌کند و ممکن است عدد زیادی را به سمت بازار سهام بکشاند. انتظار اجرای سریع‌تر پروژه‌ها و انتظار افزایش کارآیی ناشی از انتقال فناوری محرک‌های مثبتی برای بازار است. اما چنین تغییر دیدگاهی در بازار در ۶ ماه اول سال انتظار نمی‌رود. نگاه منفی به بازار در ماههای آغازین سال ۱۴۰۰ قوی است. وقوع اتفاق بسیار مثبت کمتر محتمل است.

دکتر حسین عبده تبریزی
Alborz.payam@gmail.com